Ministerul Sănătăţii al Republicii Moldova
Centrul de excelenţă în medicină şi farmacie „Raisa Pacalo”

APROBAT

Şef Direcţie Management Personal
Medical al Ministerului Sănătăţii
_____ **Vadim AFTENE**
"30" decembrie 2016

Curriculum disciplinar

LIMBA ROMÂNĂ CU TERMINOLOGIE MEDICALĂ

Specialitatea
Îngrijirea bolnavilor - 91310

Calificarea
Asistent medical

2016

Autori

Iulia Cupcea, profesor la disciplina Limba și literatura română, grad didactic întâi.

Lilia Dubița, profesor la disciplina Limba latină cu terminologie medicală și farmaceutică, grad didactic doi.

Recenzent

Manolii Adela, USM, conferențiar universitar, doctor în filologie.

Discutat

La şedinţa Catedrei de siscipline socioumane

din „05" XII 2016

Şef catedră _____ **Iulia Cupcea** , grad didactic întâi

Aprobat

La şedinţa Consiliului metodic din 26 decembrie 2016

Proces verbal nr. 3

Coordonat

Şef Cabinet Instructiv-Metodic Republican

al Ministerului Sănătăţii

_____ **Diana SAVCA**

„27" _____ 2016

CUPRINS

I.	PRELIMINARII	4
II.	MOTIVAŢIA, UTILITATEA DISCIPLINEI PENTRU DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ	5
III.	COMPETENŢELE PROFESIONALE SPECIFICE UNITĂŢII DE CURS	5
IV.	ADMINISTRAREA DISCIPLINEI	8
V.	REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE UNITĂŢI DE ÎNVĂŢARE	9
VI.	UNITĂŢILE DE ÎNVĂŢARE	10
VII.	STUDIU INDIVIDUAL GHIDAT DE PROFESOR	
VIII	SUGESTII METODOLOGICE	
IX.	SUGESTII DE EVALUARE A COMPETENŢELOR PROFESIONALE	
X.	RESURSELE NECESARE PENTRU DESFĂŞURAREA PROCESULUI DE STUDII	
XI.	RESURSELE DIDACTICE RECOMANDATE ELEVILOR	

I. PRELIMINARII

Curriculum-ul la disciplina *Limba română cu terminologie medicală* reprezintă un document normativ şi obligatoriu pentru realizarea procesului educaţional în sistemul învăţământului secundar profesional şi este conceput astfel, încât să permită profesorilor posibilitatea de a elabora o strategie eficientă de organizare a demersului educaţional, care se va realiza în contextul pedagogiei axate pe competenţe şi va asigura formarea la elevi a unor abilităţi, valori şi atitudini, care să facă faţă provocărilor şi cerinţelor societăţii contemporane.

Curriculum la disciplina *Limba română cu terminologie medicală* este un document normativ şi obligatoriu pentru realizarea procesului de predare-învăţare-evaluare a disciplinei în sistemul învăţământului preuniversitar.

Curriculum-ul se adresează cadrelor didactice de specialitate, în scopul informării adecvate despre conceptul didactic al disciplinei, despre sistemul de competenţe pe care trebuie să-l formeze/dezvolte viitorului specialist medical calificat.

Menirea curricumului este de a satisface nevoile dezvoltării integre a personalităţii viitorului specialist medical.

Prezentul document oferă oportunităţi de dobândire a abilităţilor şi de formare a competenţelor integratoare, privind dezvoltarea elevilor în plan personal, social şi profesional.

Conceput în termeni de competenţe, curriculumul asigură astfel centrarea pe dezvoltarea intelectuală a elevului, respectându-se condiţia principală a învăţământului formativ.

Competenţa şcolară este un ansamblu/ sistem integrat de cunoştinţe, capacităţi şi atitudini dobîndite de elevi prin învăţare şi mobilizate în contexte specifice de realizare, adaptate vîrstei elevului şi nivelului cognitiv al acestuia, în vederea rezolvării unor probleme cu care acesta se poate confrunta în viaţa reală.

Curriculum pentru disciplina *Limba română cu terminologie medicală* răspunde cerinţelor formulate în ***Codul Educaţiei al Republicii Moldova din 8.11.14,*** referitoare la idealul educaţional şi la finalităţile învăţământului. Demersurile propuse în actualul curriculum sunt în concordanţă cu recomandările cuprinse în acte normative, cum ar fi:

- Politica Naţională de Sănătate.
- Programul Naţional de Propagare a Modului Sănătos de Viaţă.
- Stategia Naţională pentru Tineret.

În procesul de elaborare a curriculum-ului au fost luaţi în considerare următorii factori:

- necesitatea ajustării ofertei educaţionale la cerinţele actuale ale pieţei muncii;
- experienţa naţională şi internaţională de elaborare a curriculum-ului profesional;
- necesitatea de a oferi un răspuns adecvat cerinţelor socialo-profesionale, exprimate în termeni de finalităţi de instruire evaluabile, achiziţionate la încheierea procesului de instruire profesională.
- interferenţa VIAŢĂ/ COMUNICARE/ PSIHOLOGIE MEDICALĂ: orientarea spre o societate deschisă, comunicarea socio-culturală solicită şi o viziune adecvată asupra rolului disciplinei şi a modului de abordare a acesteia.

Curriculum-ul la disciplina *Limba română cu terminologie medicală* asigură repere pentru:

- axarea procesului educaţional pe formare de competenţe în cunoaşterea limbii române;
- desfăşurarea procesului educaţional din perspectiva formării axate pe finalităţi de instruire;

- elaborarea materialelor de instruire, ghidurilor de performanţă, instrumentelor de evaluare a competenţelor profesionale lingvistice.

Prin proiectarea didactică se realizează conexiunea dintre conţinuturi, activităţi didactice, competenţe ca finalitate educaţională.

II. MOTIVAŢIA, UTILITATEA DISCIPLINEI PENTRU DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ

Limba română cu terminologie medicală este o disciplină de studiu la liberă alegere pentru elevii alolingvi din colegiile de medicină, care este axată pe activităţi de cunoaştere/ descoperire (vocabular, gramatică), de fixare şi aplicare a metodelor fundamentale de comunicare. Gramatica serveşte drept suport la formarea deprinderilor de vorbire orală şi scrisă.

Scopul studierii *Limbii române cu terminologie medicală* este formarea viitorilor specialişti medicali capabili de a se încadra activ în domeniile vieţii profesionale şi sociale, de a se familiariza cu valorile umane şi culturale, ceea ce ar asigura viabilitatea unei societăţi deschise.

Formarea integrală şi armonioasă a unei personalităţi autonome şi creative, utile societăţii, trebuie să se producă în temeiul unei dezvoltări continue a competenţelor de comunicare activă, formare a vocabularului medical corect, lectură şi scriere; a educaţiei intelectuale, estetice, profesionale, tehnologice, moral-civice.

Aceasta i-ar asigura tînărului în formare stabilirea conştientizată a relaţiilor cotidiene şi încadrarea socio-culturală conform abilităţii de asociere şi armonizare a valorilor general-umane cu cele specific naţionale.

Gradul de intelectualitate şi cultură a omului se judecă după capacitatea acestuia de a înţelege, de a depozita, de a păstra şi de a recepta în permanenţă nu numai valorile culturii poporului din care face parte ca etnie, ci şi valorile culturii altor popoare, mai ales ale culturii în care se integrează individual ca activitate şi realizare socio-economică. De aici şi necesitatea cunoaşterii limbii române la nivel de comunicare cotidiană, nivel profesional de receptare şi exprimare a opiniei despre valorile culturale, literare, istorice. Este importantă şi conştientizarea faptului că însuşirea/stăpînirea unor legităţi de folosire a limbii nu pot fi decît benefice.

Competenţele-cheie reprezintă un pachet multifuncţional, transferabil de cunoştinţe, abilităţi şi atitudini de care au nevoie elevii pentru împlinirea şi dezvoltarea profesională, incluziunea socială şi găsirea unui loc de muncă.

III. COMPETENŢELE PROFESIONALE SPECIFICE UNITĂŢII DE CURS

1.Competenţe de comunicare în limba maternă/limba de stat
2.Competenţe de comunicare într-o limbă străină
3.Competenţe de învăţare/de a învăţa să înveţi
4.Competenţe interpersonale, civice, morale
5. Competenţe de bază în matematică, ştiinţe şi tehnologice
6.Competenţe digitale, în domeniul tehnologiilor informaţionale şi comunicaţionale
7.Competenţe culturale şi interculturale
8.Competenţe antreprenoriale

9.Competenţe acţional – strategice

10.Competenţe de autocunoaştere şi autorealizare.

În abordare conceptuală psihopedagogică, competenţa reprezintă un ansamblu integrat de cunoştinţe, capacităţi, atitudini exersate adecvat şi spontan în diferite situaţii, mobilizând, reorganizând resursele interne şi externe pentru atingerea unui scop în contextul experienţei sociale autentice.

Din perspectiva abordării învăţământului bazat pe competenţe, curriculum-ul la disciplina *Limba română cu terminologie medicală* este orientat şi spre formarea competenţei de comunicare care se referă la capacitatea specialistului medical de a recepta şi a emite mesaje verbale, non-verbale şi paraverbale, ţinând cont de starea psihologică a pacientului, în situaţia reală.

Proiectarea curriculumului la disciplină a fost ordonată de principii ale proiectării-predării-receptării-învăţării-evaluării didactice:

- **învăţarea interactivă centrarea pe elev** presupune adoptarea unui demers de învăţare activă prin realizarea unor activităţi individuale sau în grup, în care elevul acţionează independent, soluţionează probleme, ia decizii mai puţin influenţate şi îşi asumă responsabilitate pentru propriile acţiuni;
- **accesibilitatea** conţinuturilor, luate în considerare la proiectarea evaluării.
- **centrarea pe aspectul formativ-participativ al instruirii:** se mizează pe receptarea adecvată şi interpretarea proprie/originală, pe capacitatea de a-şi cultiva experienţe proprii;
- **axiologic/valoric,** aplicat în promovarea valorilor medicale, sociale, profesionale şi personale;
- **axarea pe finalităţi de învăţare** orientează procesul de instruire către un şir de rezultate scontate, care reflectă ceea ce se aşteaptă de la un specialist medical să cunoască, să înţeleagă şi să fie capabil să demonstreze la finalizarea cursului de instruire;
- **perspectiva integrării profesionale** presupune utilizarea în calitate de metode de instruire a studiilor de caz, proiectelor, situaţiilor de problemă, care ar stimula gîndirea critică a formabilului, astfel, încît procesul de învăţare să devină mai dinamic şi mai eficient pentru beneficiari, asigurîndu-le şanse sporite de angajare în cîmpul muncii şi oportunităţi de realizare profesională.

Cursul oferă elevilor o posibilitate amplă pentru reflecţie conştientă asupra profesiei lor. Curriculum-ul include o evaluare continuă şi obiectivă a competenţelor formate, asigurîndu-le astfel oportunităţi de realizare profesională.

Disciplina *Limba română cu terminologie medicală* vizează integrarea competenţelor formate în cadrul altor discipline studiate cu competenţe formate de acest curs, asigurând astfel un demers interdisciplinar şi transcurricular.

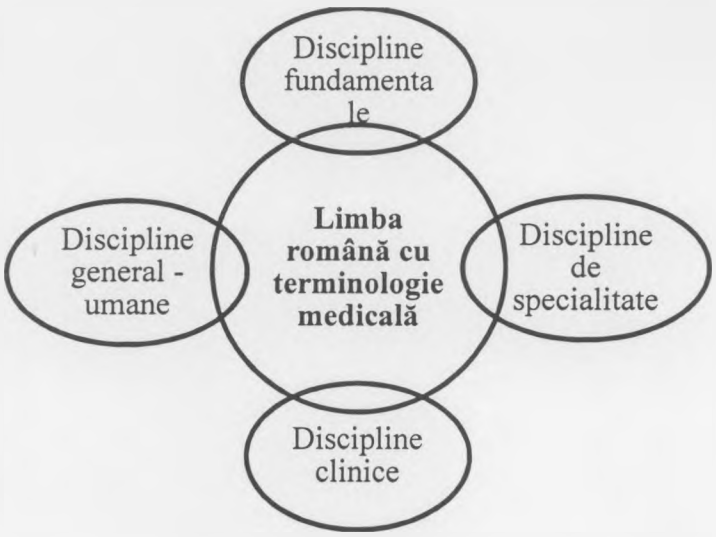

Curriculum la disciplina *Limba română cu terminologie medicală* permite adoptarea unui model flexibil de proiectare curriculară.

COMPETENŢE SPECIFICE CALIFICĂRII ASISTENT MEDICAL.

Comunicarea, consilierea şi susţinerea pacienţilor în probleme relevante de sănătate şi sociale.

- Susţinerea pacienţilor din diferite grupe de vârstă în cazul complicaţiilor vitale sau situaţiilor de ameninţare cauzate de îmbolnăviri, accidentări, dezabilităţi.
- Stabilirea măsurilor de intervenţie pentru menţinere, însănătoşire şi reabilitare a sănătăţii cu acordarea asistenţei medicale necesare.
- Consilierea, susţinerea, monitorizarea membrilor familiei şi a persoanelor din comunitate pentru integrarea acestora în acordarea îngrijirilor necesare.
- Cooperarea interdisciplinară în asigurarea consilierii pacientului şi membrilor familiei, vizând transferul competent în altă unitate medicală sau la domiciliu a pacienţilor în caz de necesitate.

Aplicarea îngrijirilor orientate spre pacient.

- Aplicarea autonomă a îngrijirilor individualizate pacienţilor.
- Aplicarea îngrijirilor diferenţiate în dependenţă de statutul social, religie, etnie, cultură şi aspecte specifice bazate pe principiile eticii şi deontologiei medicale.

Activitatea de parteneriat, de cooperare, colaborare în grup şi echipă.

- Determinarea şi realizarea necesităţilor de îngrijire în echipa interdisciplinară şi extradisciplinară cu participarea în comun la elaborarea conceptului de tratament şi de îngrijire.
- Delimitarea responsabilităţilor individuale cu implicarea altor experţi în scopul realizării eficiente a procesului de îngrijire.
- Comunicarea eficientă în limba oficială a statului în diverse situaţii socio-profesionale în echipa multidisciplinară.

- Utilizarea limbii moderne la nivel de comunicare profesională.
- Coparticiparea la îngrijirea integrată.

Autoinstruirea şi educaţia profesională continuă în depăşirea provocărilor profesionale.

- Poziţionarea asistentului medical în contextul profesiilor din domeniul sănătăţii.
- Respectarea principiilor de bază ale eticii şi deontologiei medicale în cadrul activităţii profesionale a asistentului medical.
- Gestionarea corectă şi în termeni stabiliţi a documentelor medicale cu utilizarea TIC referitor la activitatea asistentului medical.
- Comunicarea eficientă în depăşirea situaţiilor de criză şi conflict.
- Promovarea autoinstruirii şi educaţiei profesionale continue din perspectiva reformelor din sistemul sănătăţii.

COMPETENŢE SPECIFICE DISCIPLINEI LIMBA ROMÂNĂ CU TERMINOLOGIE MEDICALĂ

- Familiarizarea cu sistemul şi subsistemele limbii ca elemente de construcţie a comunicării orale şi scrise.
- Receptarea şi reproducerea diferitor tipuri de informaţii, texte.
- Realizarea actelor comunicative în diferite situaţii de comunicare, aplicînd normele de utilizare a limbii române literare.
- Practicarea comunicării în diverse circumstanţe de raport (personal, familial, grup social etc.).
- Operarea şi transformarea/modificarea structurilor lingvistice adecvat situaţiei de comunicare.
- Lectura corectă, fluentă, conştientă a textelor literare şi nonliterare despre cultura şi civilizaţia arealului lingvistic românesc.
- Redactarea textelor funcţionale, respectând normele de ordonare în pagină.
- Însuşirea normelor etice, a tradiţiilor, culturii, istoriei şi literaturii vorbitorilor limbii-ţintă.

I. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Statutul disciplinei este la libera alegere.

Limba română cu terminologie medicală este predată în primul semestru al anului întâi. Planul tematic constă din 30 ore teoretice şi 30 ore cu studiu individual şi este de 2 credite. Evaluarea este realizată prin teză.

Calificarea asistent medical.

Cod	Anul de studiu	Semestrul	Teorie/ ore	Studiul individual /ore	Total /ore	Credite	Evaluarea finală
	III	VII	30	30	60	2	Teză
S.07 L.004	Limba română cu terminologie medicală	Total	30	30	60	2	
		Total ore la disciplină				60	

V. REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR PE UNITĂŢI DE ÎNVĂŢARE

Nr. d/o	Unităţi de învăţare	Numărul de ore Contact direct
1.	Codul de etică al asistentului medical.	2
2.	Emblema medicinii (text de civilizaţie).	2
3.	Medicina-ştiinţă străveche (text de bază).	2
4.	Profesia de lucrător medical (asistent medical).	2
5.	Jurământul lui Hippocrate (text de bază).	2
6.	Relaţia medic şi asistent medical. Activitatea în echipa multidisciplinară.	2
7.	Codul bunelor maniere. Formule de salut. Formule de adresare.	2
8.	Stilurile funcţionale ale limbii române.	2
9.	Criteriile unei alimentaţii corecte.	2
10.	Consultaţia lucrătorului medical în centrul medicilor de familie.	2
11.	Fişa de post a asistentului medical.	2
12.	Acordarea primului ajutor în caz de urgenţă.	2

13.	Mijloace de tratament (text de bază)	**2**
14.	Relaţiile de empatie dintre asistent medical şi pacient.	**2**
15.	Acte şi documente medicale.	**2**
TOTAL		**30**

VI. UNITĂŢILE DE ÎNVĂŢARE

Unităţi de învăţare	**Unităţi de conţinut**
Medicina-ştiinţă străveche.	
1. Codul de etică al asistentului medical.	1.1 Norme generale de comportament în activitatea medicală. 1.2 Confidenţialitatea şi secretul personal. 1.3 Reguli selective de ortoepie şi de ortografie: consoane şi vocale. 1.4 Exerciţii de cultivare a limbii şi de fonetică.
2. Emblema medicinii (text de civilizaţie).	2.1Simbolurile de bază a medicinii. 2.2Structura emblemei medicale în antichitate şi prezent. 2.3Legenda cupei cu şarpe. 2.4Exerciţii de cultivare a limbii şi de fonetică.
3. Medicina-ştiinţă străveche (text de bază).	3.1Contribuţia savanţilor la dezvoltarea medicinii. 3.2Să actualizăm cunoştinţele: Segmentarea cuvintelor pe silabe. 3.3Funcţiile şi rolul accentului. 3.4Intonaţia. 3.5Exerciţii de cultivare a limbii şi de fonetică.
4. Profesia de lucrător medical (asistent medical).	4.1Primele date istorice despre profesia de lucrător medical. 4.2Principiul - mai întâi să nu faci rău. 4.3Exerciţii de cultivare a limbii şi de fonetică.
5. Jurământul lui Hippocrate (text de bază).	

	5.1Hippocrate - părintele medicinii. 5.2Reguli selective de ortoepie şi de ortografie a diftongilor, triftongilor, hiaturilor. 5.3Exerciţii de cultivare a limbii şi de fonetică.
Relaţia medic şi asistent medical.	
6. Relaţia medic şi asistent medical. Activitatea în echipa multidisciplinară.	6.1Obligaţiile şi responsabilităţile medicului şi asistentului medical la locul de muncă. 6.2Relaţie de parteneriat. 6.3Pronumele personale şi de politeţe.
7. Codul bunelor maniere. Formule de salut. Formule de adresare.	7.1Formule de salut. 7.2Formule de adresare. 7.3 Paradigma verbelor: a fi, a avea. 7.4Exerciţii de cultivare a limbii şi de gramatică.
8.Stilurile funcţionale ale limbii române.	8.1Stilul beletristic. 8.2Stilul ştiinţific. 8.3Stilul publicistic. 8.4Stilul administrativ. 8.5 Substantive proprii şi substantive comune.
Obligaţiunile asistentului medical	
9.Criteriile unei alimentaţii corecte.	9.1Normele OMS pentru o alimentaţie raţională. 9.2 Mic dicţionar de boli provocate de tulburări în nutriţie. 9.3 Pronumele negativ, relativ şi de identitate. 9.4 Exerciţii de cultivare a limbii şi de gramatică.
10. Consultaţia lucrătorului medical în centrul medicilor de familie.	10.1Date generale despre serviciul de consultaţie. 10.2Analiza conţinutului literar al textului. 10.3Proverbe şi zicători. 10.4 Exerciţii de cultivare a limbii şi de gramatică.
11. Fişa de post a asistentului medical.	11.1Atribuţiile postului. 11.2Desfăşurarea activităţii de asistent medical. 11.3Responsabilităţile postului de muncă. 11.4Cerinţele postului. 11.5Antonimia în terminologia medicală.

	11.6Exerciţii practice.
Măsurile de siguranţă în acordarea primului ajutor medical.	
12.Acordarea primului ajutor în caz de urgenţă. 13. Mijloace de tratament (text de bază).	12.1 Luarea măsurilor de siguranţă în acordarea primului ajutor. 12.2Solicitarea ajutorului. 12.3Asigurarea primului ajutor. 12.4Sinonimia în terminologia medicală. 12.5Exerciţii practice. 13.1 Tratamentele curative. 13.2Tratamentele paliative. 13.3Tratamentele preventive. 13.4Tratamentele simptomatice. 13.5Mic dicţionar de tipuri de tratament. 13.5Imperativul afirmativ şi negativ.
Codul etic al asistentului medical.	
14. Relaţiile de empatie dintre asistent medical şi pacient. 15. Acte şi documente medicale.	14.1 Definiţia empatiei. 14.2 Tipuri de relaţii empatice. 14.3 Exerciţii de cultivare a limbii şi de gramatică. 15.1 Tipurile de acte, fişe şi documente medicale. 15.2 Completarea corectă a documentelor medicale. 15.3 Responsabilitatea asistentului medical în completarea documentaţiei medicale. 15.4 Exerciţii de cultivare a limbii şi de gramatică.

VII. STUDIU INDIVIDUAL GHIDAT DE PROFESOR

Materii pentru studiu individual	**Produse de elaborat**	**Modalităţi de evaluare**	**Termen de evaluare**
Medicina-ştiinţă străveche.			
1. Aplicarea corectă în comunicarea orală a normelor limbii române literare.	1.Prezentare în Power Point	1. Verificarea obţinerii şi manevrarea	2 ore

		informaţiei.	
Relaţia medic şi asistent medical.			
2. Curriculum vitae. Cererea.	2. Poster	2. Evaluarea calităţii structurale a posterului.	2 ore
3.Termeni medicali administrativi.	3. Referat de investifaţie ştiinţifică	3. Verificarea şi aprecierea zonelor vaste de conţinut.	2 ore
4. Aparatele funcţionale ale corpului uman.	4. Rebus.	4. Verificarea elementelor terminologice utilizate în structura rebusului.	2 ore
5. Tensiunea arterială (text suplimentar).	5. Referat	5. Aprecierea conţinutului propriu- zis.	2 ore
6. Vitaminele (text de bază).	6. Prezentare în Power Point	6. Verificarea calităţii informaţiei prezentate.	2 ore
7. Într-un corp sănătos o minte sănătoasă.	7. Fişă de lucru.	7. Evaluarea rezolvării fişelor de lucru.	2 ore
Obligaţiunile asistentului medical			
8. Varicela. Informaţii generale.	8. Proiectul	8. Aprecierea descrierii / explicării conţinutului din proiect.	2 ore
9. Bolile cardiovasculare şi profilaxia lor.	9. Prezentare în Power Point	9. Verificarea calităţii prezentării informaţiei.	2 ore

Măsurile de siguranţă în acordarea primului ajutor medical			
10. Mică enciclopedie de termeni ce denumesc specialităţi medicale şi specialişti.	10. Fişă de lucru.	10. Evaluarea rezolvării fişelor de lucru.	2 ore
11. Criterii de clasificare a maladiilor.	11. Studiul de caz.	11. Verificarea calităţii prezentării şi argumentării sudiului de caz.	2 ore
12. Aspirina în concepţia modernă a terapeuticii (text de popularizare a ştiinţei medicale).	12. Referat de investigaţie ştiinţifică.	12. Aprecierea referatului.	2 ore
Codul etic al asistentului medical.			
13 Drogurile distrug comoara cea mai de preţ- sănătatea (text de bază).	13.Portofoliul.	13. Evalurea structurii şi conţinutului din portofoliu.	2 ore
14. Fitoterapia.	14. Prezentare în Power Point	14. Verificarea calităţii prezentării subiectului propus.	2 ore
15 Promovarea sănătăţii la nivelul comunităţii.	15.Portofoliul.	15. Evalurea structurii şi conţinutului din portofoliu.	2 ore

VIII. SUGESTII METODOLOGICE

Procesul de predare-învăţare-evaluare a disciplinei *Limba română cu terminologie medicală* se produce în baza unei abordări strategice. Predarea cursului implică gândire strategică şi creativă, care face posibilă stăpânirea cu succes a situaţiilor de învăţare.

Prin definire, conceptul de strategie didactică este privit ca mod interactiv de abordare şi acţiune a tuturor resurselor procedurale (forme, metode, mijloace tehnice şi a principiilor didactice de utilizare a acestora în procesul de vehiculare a conţinuturilor în vederea dezvoltării/formării competenţei generale şi specifice disciplinei.

Curriculum-ul la disciplina *Limba română cu terminologie medicală* este centrat pe elev şi adoptă o abordare practică de „învăţare prin acţiune", deoarece:

- Dezvoltă cunoştinţe, aptitudini şi comportamente care sporesc performanţe individuale şi de echipă;
- Avansează gradul de motivare;
- Sudiază echipele.

În proiectarea didactică de lungă şi scurtă durată profesorul se va ghida de prezentul Curriculum, atât la compartimentul competenţe, cât şi la conţinuturi recomandate.

Centrarea pe elev ca subiect la activităţi instructiv-educative în cadrul disciplinei *Limba română cu terminologie medicală* şi orientarea acestuia spre formarea competenţelor specifice presupun respectarea unor exigenţe ale învăţăturii durabile, printre care:

- Utilizarea metodelor interactive;
- Realizarea diverselor activităţi pentru exersarea competenţelor profesionale, utilizarea computerului.

În cadrul activităţilor organizate la ore, elevii şi profesorii utilizează practic diverse strategii de învăţare, menite să formeze competenţele specifice, ce ar permite valorificarea eficientă a propriului potenţial.

În acest caz, procesul didactic se focalizează atât pe asimilarea de cunoştinţe şi abilităţi specifice disciplinei, cît şi pe folosirea strategiilor de învăţare pe parcursul vieţii, pe care elevii pot să le aplice în diferite contexte de viaţă. Pentru aceasta, activitatea didactică trebuie să demareze de la dezvoltarea abilităţilor generale pentru viaţă: valorificarea oportunităţilor, transpunerea unor idei în practică, curajul de a se confrunta cu probleme şi de a le soluţiona; perceptarea activităţilor independente drept o alegere profesională valoroasă.

Cadrul didactic este cel care trebuie să cunoască foarte bine nevoile de comunicare ale elevilor săi, stilurile lor de învăţare, precum şi gradul de stăpânire a comunicării în limba română. De asemenea, este important să se cunoască faptul că nivelul de componenţă a elevilor pe fiecare dintre domeniile urmărite (înţelegerea mesajelor orale şi scrise, comunicarea monologată şi dialogată, producerea mesajelor scrise) poate să difere. De aceea, cadrul didactic are sarcina complexă de a realiza o diversificare şi combinare a metodelor şi tehnicilor de învăţare, care să ofere oportunităţi egale de învăţare şi avansare în cunoaşterea limbii române cu terminologie medicală penru toţi elevii, ţinând cont de competenţele ce urmează a fi formate, de obiectivele concrete şi conţinuturile propuse în unităţile de învăţare, de succesiunea acestora de la grupă la grupă, de vârsta şi de stilurile de învăţare ale elevilor.

Resursele didactice de bază în predarea disciplinei constau din suporturi de curs, însoţite de prezentări în programul Power Point. Pentru dezbateri sunt disponibile studii de caz şi diverse situaţii-problemă. Curriculum-ul la disciplina *Limba română cu terminologie medicală* oferă profesorilor diferite posibilităţi de abordare didactică a disciplinei. Oricare ar fi opţiunea didactică, aceasta se va dovedi utilă, incitantă, dacă va reuşi să antreneze elevii în activităţi de învăţare atrăgătoare, care să răspundă intereselor şi experienţei de viaţă ale grupului ţintă.

IX. SUGESTII DE EVALUARE A COMPETENŢELOR PROFESIONALE

Evaluarea reprezintă o componentă organică a procesului de învăţare. Orice proces educaţional se finalizează prin evaluare, cunoaştere şi recunoaştere a rezultatelor procesului de

achizionare şi formare. Evaluarea reprezintă un feed-back permanent între agenţii procesului educativ, menit să confirme formarea la elevi a competenţelor urmărite.

Evaluarea competenţelor porneşte de la definirea clară a acestora, drept capacitate de dezvoltare a problemelor într-un context dat, astfel se pune accentul pe creativitate, inovaţie. Prin urmare, pentru evaluarea competenţelor trebuie identificate cunoştinţele acumulate, deprinderile obţinute, comportamentele, atitudinile şi abilităţile dezvoltate.

Evaluarea în cadrul disciplinei *Limba română cu terminologie medicală* trebuie să se realizeze în mod preponderent ca evaluare continuă şi formativă. Pentru o evaluare eficientă a performanţelor şcolare în cadrul cursului, este necesar să se pună accentul pe aprecierea competenţelor achizionate, a progresului realizat, a produselor activităţii elevilor, deoarece evaluarea competenţelor are drept scop aprecierea a ceea ce a aplicat elevul şi nu doar ceea ce a învăţat.

Obiectivele evaluării disciplinei de studiu vor urmări progresul personal cu referire la iniţiativa profesională, atitudinile faţă de pacient şi faţă de propria persoană, interesele privind evoluţia personală în diferite activităţi profesionale. Din această perspectivă fiecare cadru didactic se va strădui să-şi creeze o bază de probleme autentice, adecvate competenţelor evaluate şi nivelului de studiu.

Obiectivele de evaluare trebuie să conţină:

- *comportamentul pe care elevul trebuie să-1 afirme (ce?).*
- *în ce condiţii (cum?);*
- *la ce nivel de performanţă (cît?).*

În cadrul probelor de evaluare, ponderea cea mai mare va fi acordată aplicării practice care să răspundă scopului de ansamblu al modulelor, acela de a forma şi dezvolta competenţe specifice necesare iniţierii şi desfăşurării unei activităţi profesionale.

Fiecare cadru didactic va proiecta obligatoriu la finalul fiecărui semestru, o activitate de evaluare. Curriculum-ul la disciplina *Limba română cu terminologie medicală* propune tipuri de evaluare, ca : lecţii de recapitulare (portofoliu) şi test.

Toate criteriile de evaluare trebuie cunoscute de elevi la etapa de demarare a cursului. Evaluarea finală la disciplina *Limba română cu terminologie medicală* se doreşte a fi una autentică şi axată pe succes.

X. RESURSELE NECESARE PENTRU DESFĂŞURAREA PROCESULUI DE STUDII

Pentru instruirea mai bună şi eficientă a viitorului asistent farmacist, sălile de curs trebuie sa corespundă cerinţelor în vigoare. Sala de curs trebuie să fie spaţioasă şi luminoasă, trebuie să dispună de spaţiu comod şi bine organizat. Calitatea procesului instructiv-educativ urmează să includă materiale intuitive, ilustrative, didactice, televizor, notebook/ laptop.
Materiale didactice necesare sunt: portofoliul didactico-metodic tematice şi seturi de materiale pentru evaluare.

XI. RESURSELE DIDACTICE RECOMANDATE ELEVILOR

Nr. d/o	Denumirea sursei	Locul în care poate fi consultată/accesată/procurată	Numărul exemplarelor disponibile
1.	Mincu E.; Chiriac A.; Nastasiu S. Limbă Română. Limbaj medical (cu suport gramaticalşi de cultivare a limbi), partea I. Chişinău: Tipografia Centrală, 2012,	Blioteca Naţională a Republicii Moldova USM „ Nicolae Testimiţeanu"	1-2 exemplare
2.	Limba română pentru alolingvi. Culegere de texte, Pro Didactica, 2006.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova USM „ Nicolae Testimiţeanu"	1-2 exemplare
3.	Limba care ne uneşte (1-3), Chişinău 2004.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova	1 exemplar
4.	Tamara Cazacu, Diana Vrabie, Gramatica limbii române în scheme şi tabele, Chişinău, 2006.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova Biblioteca Municipală "B. P. Haşdeu" USM „ Nicolae Testimiţeanu"	1-2 exemplare
5.	Cazacu T., Iordăchescu I. Cheia comunicării. utilizarea verbelor în vorbire. Chişinău: Editura Integritas, 2008.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova	1 exemplar
6.	Cazacu T., Vrabie D. Româna: eficient şi atractiv. Gramatica limbii române în scheme şi tabele. Editura Integritas, 2006.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova	1 exemplar
7.	Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române (DOOM). Bucureşti: E.A.R., 2005.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova	3-4 exemplare

8.	Constantinovici, E. ş.a. Predarea şi învăţarea limbii prin comunicare. Ghidul profesorului. PNUD Moldova, Chişinău: Cartier, 2003.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova	1-2 exemplare
9.	Caproş Iu., L. Nicolăiescu-Onofrei, *Avante*, Liceu. 73 de activităţi practice pentru îmbunătăţirea abilităţilor de comunicare ale elevilor alolingvi, Editura *Cartier*, Chişinău, 2004.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova Biblioteca Municipală "B. P. Haşdeu" USM „ Nicolae Testimiţeanu"	1-2 exemplare
10.	Limba şi literatura româna în liceu. Calitate şi eficienţă în predare şi învăţare, Bucureşti, 1993.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova Biblioteca Municipală "B. P. Haşdeu"	3-4 exemplare
11.	Tamara Cazacu, Diana Vrabie, Gramatica limbii române în scheme şi tabele, Chişinău, 2006.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova Biblioteca Municipală "B. P. Haşdeu"	1-2 exemplare
12.	Cazacu T., Iordăchescu I. Cheia comunicării. utilizarea verbelor în vorbire. Chişinău: Editura Integritas, 2008.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova Biblioteca Municipală "B. P. Haşdeu" USM „ Nicolae Testimiţeanu"	2-3 exemplare
13.	Dicţionarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române (DOOM). Bucureşti: E.A.R., 2005.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova Biblioteca Municipală "B. P. Haşdeu"	2-3 exemplare
14.	Caproş Iu., L. Nicolăiescu-Onofrei, *Avante*, Liceu. 73 de activităţi practice pentru îmbunătăţirea abilităţilor de comunicare ale elevilor alolingvi, Editura *Cartier*, Chişinău, 2004.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova Biblioteca Centrului de excelenţă în medicină şi farmacie „ Raisa Pocalo"	1-2 exemplare

15.	Limba şi literatura româna în liceu. Calitate şi eficienţă în predare şi învăţare, Bucureşti, 1993.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova	1 exemplar
15.	Bejenaru V., Bejenaru G., Dicţionar medical rus-român, Chişinău, 1991	Blioteca Naţională a Republicii Moldova USM „ Nicolae Testimiţeanu" Biblioteca Municipală "B. P. Haşdeu"	1-2 exemplare
17.	Ciulei I., Grigorescu Em. , Stănescu U., Plante medicinale, Fitochimie şi Fitoterapie, Ed. medicală, Bucureşti, 1993	Blioteca Naţională a Republicii Moldova Biblioteca Municipală "B. P. Haşdeu"	1-2 exemplare
18.	Larousse, Dicţionar de medicină, Univers encyclopedic, Bucureşti, 1998.	Blioteca Naţională a Republicii Moldova	1 exemplar